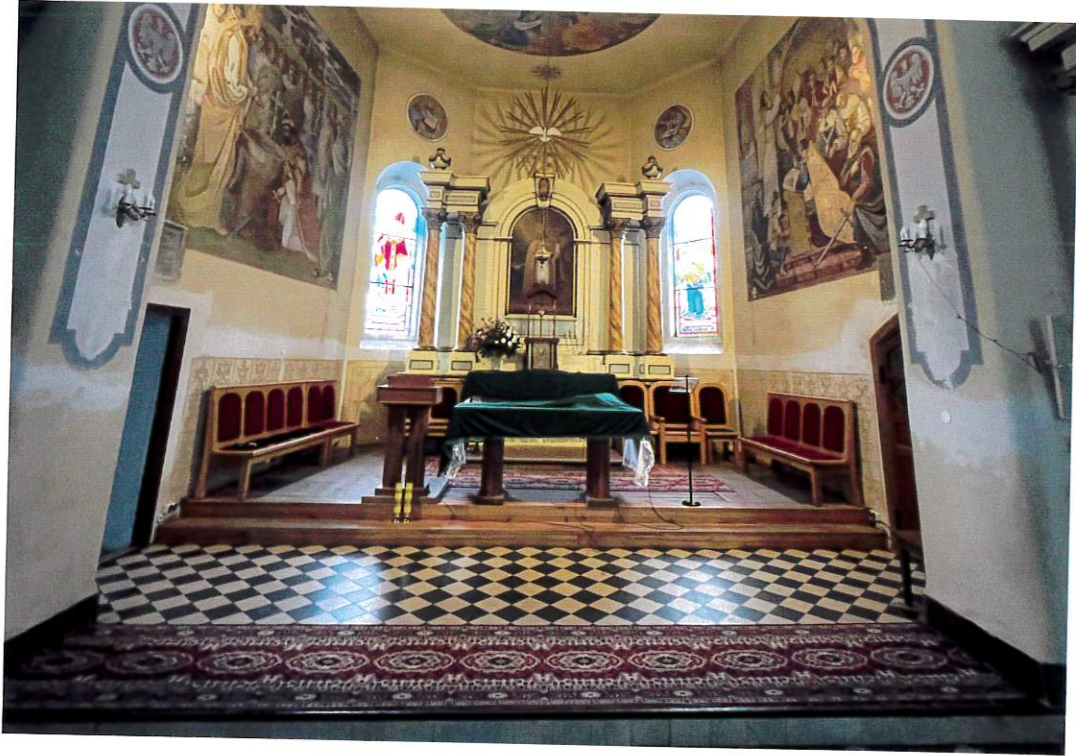

WOJEWÓDZKI URZĄD OCHRONY ZABYTKÓW
W WARSZAWIE

Delegatura w Radomiu
26-600 Radom, ul. Żeromskiego 53
tel. 48 363-92-14; tel. 48 363-85-14

Projekt prac konserwatorsko-restauratorskich

dla posadzki w prezbiterium kościoła pw. św. Mikołaja w Wysokiej

ArtkoN Konserwacja Zabytków

Ewelina Maciejczyk

ul. Zielińskiego 6/1, 26-600 Radom

NIP 7962767257 REGON 367324830

Nr DYPLOMU: 1400/179698

Maciejczyk Ewelina

Autor opracowania:

mgr Ewelina Maciejczyk

RZYMSKOKATOLICKA PARAFIA

pw. Sw. Mikołaja

Wysoka 25, 26-500 Szydłowiec

tel / fax 48 629-07-82

NIP 7961425178 REG. 040083207

ks. J. Kasper Gicnicki

WOJEWÓDZKI URZĄD OCHRONY ZABYTKÓW
W WARSZAWIE

Delegatura w Radomiu

26-600 Radom, ul. Żeromskiego 53

tel. 48 363-92-14; tel. 48 363-85-14

opinia DR. 5183.9.28. 2024.TG z dn. 27.02.2024 r.

Radom, 2024 r.

Projekt prac konserwatorsko-restauratorskich chroniony prawem autorskim.

Projekt prac konserwatorsko-restauratorskich

dla posadzki w prezbiterium kościoła pw. św. Mikołaja w Wysokiej

Lokalizacja: kościół pw. św. Mikołaja w Wysokiej, Wysoka 35, 26-500 Szydłowiec

Zamawiający: parafia pw. św. Mikołaja w Wysokiej, Wysoka 35, 26-500 Szydłowiec

Podstawa opracowania:

- oględziny obiektu in situ
- informacje zawarte w publikacjach oraz dokumentach archiwalnych ze zbiorów parafii pw. św. Mikołaja w Wysokiej

Cel opracowania: przedstawienie projektu prac konserwatorsko-restauratorskich, niezbędnego do wydania opinii konserwatorskiej

Identyfikacja zabytku: Posadzka jest częścią trwałą budynku kościoła będącego w gminnej ewidencji zabytków

I. Zarys historii obiektu

Obecny kościół jednonawowy, halowy, orientowany, wzniesiono z kamienia sztyfowieckiego w latach 1872–1875 staraniem ks. Michała Bartyzela. Świątynia została dedykowana w 1886 r. przez bp. Antoniego Ksawerego Sotkiewicza. Kościół przeszedł gruntowną restaurację w latach 70-tych XX w.

II. Opis techniki i stanu zachowania

Cała posadzka w kościele w Wysokiej została wykonana z lastryko wraz z budową kościoła najprawdopodobniej jeszcze w XIX w. Płytkę układano na betonowej podbudowie i klejono na klej o spoiwie cementowym, a następnie fugowano. Płytką w formie kwadratowej o grubości ok. 2 cm, zachowaną w kolorystyce czarno-białej, układano w romb i naprzemiennie.

W późniejszym okresie prawdopodobnie w latach 60-tych lub 70-tych XX w. na powierzchni znacznej części podłogi prezbiterium wykonano dwustopniowy podest z drewna sosnowego. Podest wykonano w celu podwyższenia prezbiterium względem nawy, po czym umieszczono na nim nowy obecny do dziś drewniany ołtarz posoborowy. Deski podestu zdegradowane przez drewnojady wykazują osłabioną wytrzymałość mechaniczną.

Na powierzchni posadzki z lastryko w części prezbiterium nie zasłoniętej przez drewniany podest widoczne są zabrudzenia powierzchniowe, przetarcia, niewielkie ubytki, oraz miejscowe odspojenia i spękania płytek, a to wszystko spowodowane jest codziennym użytkowaniem obiektu. Na początku prezbiterium na wysokości ściany tęczowej w poprzek posadzki widoczne ślady po zakotwieniu tralek odgradzających nawę od prezbiterium, obecnie nie zachowanych. Stan zachowania posadzki z lastryko określa się na wymagający podjęcia prac o charakterze konserwatorskim, zachowawczym.

Fragment posadzki prezbiterium z drewnianym podestem. W dolnej partii fotografii widoczne ślady po kotwieniu niezachowanych tralek.

Fragment stopnia posadzki pomiędzy prezbiterium, a nawą, widoczne odspojenia i ubytki w płytkach z lastryko

III. Założenia prac konserwatorsko-restauratorskich

Działania swoim zakresem obejmować będą całą powierzchnię posadzki z płytek lastryko w prezbiterium kościoła w Wysokiej. Proponuje się zachować i utrwalić posadzkę lastryko gdyż jest to element pierwotny wystroju wnętrza kościoła, ściśle w niego wkomponowany i dopasowany stylistycznie.

Najbardziej zdegradowane fragmenty drewnianego podestu należy wymienić na nowe wykonane z drewna o podwyższonej odporności. Po odsłonięciu całej posadzki w prezbiterium należy oszacować jej stan zachowania. Jeżeli okaże się, że płytki są w dobrym stanie należy je zachować, oczyścić i zabezpieczyć. Jeżeli część płytek będzie zniszczona należy je wymienić na nowe, wykonane w tej samej technologii co płytki oryginalne.

IV. Proponowany program prac konserwatorsko-restauratorskich

Wszelkie zabiegi należy dokumentować w formie pisemnej i fotograficznej. Proponuje się następujące postępowanie konserwatorskie i restauratorskie oparte na wstępnej analizie wizualnej przeprowadzonej in situ.

1. Zabezpieczenie miejsca pracy.
2. Demontaż podestu drewnianego i przewiezienie go do pracowni.
3. Wykonanie dezynsekcji drewnianych desek.
4. Oczyszczenie drewnianych desek.
5. Wzmocnienie strukturalne drewnianego podłoża.
6. Wymiana najbardziej zdegradowanych elementów podestu na nowe wykonane z drewna o podwyższonej odporności.
7. Zabezpieczenie drewnianego podłoża podestu.
8. Po odsłonięciu płytek na całej powierzchni posadzki w prezbiterium oczyszczenie jej z luźnych zabrudzeń powierzchniowych.
9. W przypadku złego stanu zachowania części płytek- spękania, odspojenia, ubytki wykonanie demontażu, a następnie ich uzupełnienie z materiałów dopasowanych technologicznie do oryginału.

10. Doczyszczanie chemiczne powierzchni płytek.
11. Wykonanie impregnacji i zabezpieczenie powierzchni posadzki w prezbiterium.
12. Montaż podestu po konserwacji.

V. Zalecenia konserwatorskie

Prace konserwatorsko-restauratorskie przy omawianej posadzce i podeście drewnianym przeprowadzone powinny być pod nadzorem dyplomowanego konserwatora-restauratora dzieł sztuki.

Wszelkie kwestie problematyczne związane z przebiegiem prac należy konsultować z właścicielem obiektu i właściwymi Służbami Konserwatorskimi (Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Warszawie Delegatura w Radomiu).